

تماشای اولین دیدار

صدیقه ترابی، سرگروه یکی از گروه‌های بانوان بخش ارشاد حرم حدود ۱۰ سال است که کار دیگر دوستان توفیق خدمت به زوار و مجاورین علی بن موسی الرضا(ع) را دارد. توفیق حضور در خادمی مراحل پیچیده‌ای دارد، از ثبت نام و آموزش تا آزمون و تحقيقات محلی اما هرچه می‌گذرد، می‌بینم این همه سختی و پشت درماندن برکت خاصی دارد. هر شیفت سه تا سه نیم ساعت است. خادمین ارشاد اولین گروه از خادمین هستند که در برابر چشمانت زوار و مجاورین قرار می‌گیرند، برای همین صحنه‌های جذاب رامی بینیم. اولین دیدار زوار با گبد طلای آقا جلوی در، سلام‌های طولانی و گوشش ایستادن برای دعاء، گریه‌های شوق دیدار و دهه‌اصحنه دیگر خادمی ارشاد را جذاب کرده است. قبل از فراغتی کرونا، خادمین دورهم کنار ساختمانی جمع می‌شدند و مراسم کوچک اذن داشتند اما حالا این مراسم برگزار نمی‌شود؛ راستش را بخواهید دلمان برای این مراسم تنگ شده است.

ارتباط معنوی زوار و ایستادن‌ها خاطره است، کوکی که دست مادرش را همیکنند و می‌خواهد زودتر به حرم برود، وعده‌های پس از بیارت به صورت کاروانی، گریه‌های مادری که فرزندش بیمار است و کادر درمان او را جواب کردند و تنها کاری که می‌توانست انجام دهد خرید یک بلیت یک طرفه به حرم بوده و حال پای رفتن به داخل ندارد، خنده‌های عروس و دامادهایی که آمدند حرم زندگی شان را کنار امام رضا(ع) شروع کنند؛ همه و همه جذاب است. متأسفانه از زمان شیوع کرونا تا به امروز ساعت خدمت کاهش یافته و عدتاً به دو تا سه ساعت رسیده است. یکی از جذاب‌ترین خاطرات از خادمی، التماس دعا‌هایی است که مردم از ما دارند. ما اولین خادمین است که می‌بینند وارد حرم می‌شوند و آخرین خادمین هستیم که پس از بیارت با مردم مواجهی؛ گاهی چنان مارادر آغوش می‌گیرند و گریه می‌کنند که تا چند روز پر از اشک هستیم. نمی‌دانم این توفیق چطور و چگونه نسبیت ماشد.

سراسر معجزه

زینب، خادم بخش ارشاد بیش از چهار سال است که در بخش ارشاد حرم مطهر رضوی مشغول به خدمت به زائرین و مجاورین حضرت رضا(ع) هست که تمام آن خاطرات عجیب و غریب است. خادمین ارشاد عدتاً جلوی ورودی‌ها قرار دارند و عدتاً اولین برخورد ها را با زوار دارند. آشنایی من با بخش ارشاد از طرق پدرم بود. پس از طی مراحل گرینش و صدور کارت خدمت، هر شنبه به صورت ثابت از ساعت ۳ تا ۸ شب مشغول خدمت به زائرین هستم، محل استقرار ما چرخشی است، گاهی ورودی بالای خیابان بست شیخ طوسی و گاهی پایین خیابان. گاهی ورودی شهید نواب و گاهی ابتدای باب الجواد و باب الرضا؛ کار اصلی ما توجه دادن زائرین برای تشریف و تکریم آنان و اعلام آداب حضور در محضر علی بن موسی الرضا(ع) است. ازمن اگر پرسیدم، می‌گویم تمام دوران خدمت معجزه است،

مامردم عادی

رستگاری، خادم کشیک شب انتظامات اولین بار ۲۷ ربیع‌الثانی خدمت به زوار حرم امام رضا(ع) نصیبم شد. حس و حال آن سال و ماه رجب فراموش نشدنی است. شروع خدمت در مهمانسرای بود. همکاران و خادمین راس ساعت وارد می‌شدند. مهمانسرایی از پیچیده‌ترین بخش‌های خادمی است. حجم کاری در ماه رجب و شعبان و حتی رمضان در مهمانسرای حرم بیشتر می‌شود. پخت غذای تبرکی یکی از کارهای خادمین مهمانسراست. پادم نمی‌رود پاک کردن سبزی، پوست کردن پیاز و تمیز کردن برنج چقدر برایم جذاب بود. دو ماه در این بخش بودیم که وارد بخش هادی شدیم. بخش انتظامات حرم که شیفت آن متفاوت و سختی‌های خاص خودش را داشت. معمولاً ساعت ۸ شب شروع شیفت خادمین انتظامات شب است و هر شیفت دو بخش دارد؛ بخش اول از ساعت ۸ تا ۱۱ و بخش دوم از ساعت یک و نیم بامداد تا ۴ صبح؛ هر دو بخش جذابیت‌های خاص خودش را دارد. لباس ما سبز و عدتاً با پرسبز مشغول به خدمت هستیم. یکی از جملاتی که زیاد از مردم می‌شنویم این است که: «چهره شما نوارانی است!» راستش را بخواهید ما اصلاح چهره نوارانی نداریم؛ یعنی کسی بیرون حرم این چنین به ما نمی‌گوید. پاسخ همیشه این بود: «ما به دلیل حضور در حرم، نواران می‌شویم و این نور خود امام رضاست که بر خادمین و زائرین می‌تابد؛ والاتبه امروز یکبار بیرون حرم با چنین جمله‌ای مواجه نشدیم! این در حالی است که همانیم که بیرون هم هستیم!»

هستند، تامین کنیم؛ چه از لحاظ اجناس ممنوعه و چه از لحاظ این که خدای نکرده اتفاقی داخل نیفتند! بعضی از بچه‌ها همیشه آماده شهادت هستند. نه این که مسئله خاصی باشد نه؛ ولی با غسل شهادت وارد حرم می‌شوند! شهادت برای آقا موسی الرضا(ع) آزوی بسیاری از بچه‌های ورودی گیت‌های است، هر چند دعا می‌کنیم هیچ وقت خطری و حادثه‌ای برای زوار اتفاقی نیفتند! یکی از خادمین قدیمی این بخش می‌گفت: «ماها پیشمرگ زوار امام رضا(ع) هستیم!» و چقدر این واژه برای ما افتخار است. پیشمرگ امام رضا(ع) شدن، پیشمرگ راه امام رضا(ع) شدن، گرینش، ثبات نام، حضور و فعالیت در شیفت‌های انتظامات هم سخت است و هم پیچیده؛ بعضی از همکاران و خادمین این بخش کارکنان سایر نهادها هستند و از طرف پاید علاوه بر طی فرآیند سخت گرینشی، آموزش‌های مختلف اعم از انتظامی و حراسی تا آشنایی با حرم و بخش‌های فرهنگی و اخلاقی را بینیم. بارها شده که زائری تقاضا دارد و سایر ممنوعه را وارد حرم کند ولی قوانین اجازه این کار نمی‌دهد و تلاش ما این است که با تکریم و آنچه شان زائر امام رضا(ع) است با او بخورد کنیم تا هم قانون رعایت شود و هم او راضی از پیش مأمور باشند. خدمت در ورودی‌ها و گیت‌های بازرسی، سختی‌های خاص خودش را دارد. تصور کنید زائری با تمام ناراحتی و نگرانی و درد می‌خواهد به زیارت آقا برود، ما هم مجبوریم مانع ورود و سایر ممنوعه شویم. وقتی زائر را به هر دلیلی بر می‌گردانیم و از اموی خواهیم و سایر ممنوعه را تحویل امانتداری دهد، قلبمان می‌ایستادیم گوییم نکند قلب زائر شکسته شود. بارها و بارها وقتی زائر پس از تحويل بار ممنوعه به امانتداری قصد ورود دارد از او طلب حلایت داریم! اما چه کنیم ماموریم و معذور! همیشه پشتمان به حرم است و رویمان به زوار، چون تلاش داریم امنیت زائرانی را که در داخل

خدمت با غسل شهادت

قیه، خادم بخش انتظامات

بخش انتظامات هم حساس است و هم دقیق؛ عده همکاران و خادمین ما کارمند هستند و در ساعات خارج از محیط کاری شان به این بخش می‌آیند. بازرسی و نظارت ورودی‌های حرم پس از حادثه تروریستی سال ۷۳ کمی دقیق‌تر شد. آن زمان بچه بودم و یادم هست موج انفجار و ریختن آوار روی سر زوار چقدر تلخ بود. بد مر در همان ساعات داخل حرم بود و به معجزه‌ای شبیه بود که زنده ماند.

خدمت در ورودی‌ها و گیت‌های بازرسی، سختی‌های خاص خودش را دارد. تصور کنید زائری با تمام ناراحتی و نگرانی و درد می‌خواهد به زیارت آقا برود، ما هم مجبوریم مانع ورود و سایر ممنوعه شویم. وقتی زائر را به هر دلیلی بر می‌گردانیم و از اموی خواهیم و سایر ممنوعه را تحویل امانتداری دهد، قلبمان می‌ایستادیم گوییم نکند قلب زائر شکسته شود. بارها و بارها وقتی زائر پس از تحويل بار ممنوعه به امانتداری قصد ورود دارد از او طلب حلایت داریم! اما چه کنیم ماموریم و معذور! همیشه پشتمان به حرم است و رویمان به زوار، چون تلاش داریم امنیت زائرانی را که در داخل

التماس دعای سایر خدام است. یک بار یادم هست فرزند یکی از خدام دچار بیماری سختی شد و به صورت اورژانسی باید عمل می‌شد و امتحان بود که این فرزندش باشد اما به حرم آمد و مشغول به خدمت شد. چهره به چهره همه به همیگر برای شفای فرزند این خادم التماس دعا می‌گفتند به نحوی که آن شیفت و آن زمان حال و هوای خاصی داشت. پیشک‌ها معتقد بودند این عمل آن پنтан سخت است که احتمال زیاد بیمار زنده از اتفاق عمل خارج نشود؛ اما ورق برگشت و هنوز اذان مغرب رانگته بودند که خبر پیچید بیمار بدون هیچ نگرانی و عوارضی از اتفاق عمل خارج شد و عمل موفقیت‌آمیز بود. خنده‌ها و شعف خادمین آن روز هنوز در ذهنم است!

مثل یک خانواده

بی‌بی‌اکرم مداعی، بازرس ارشاد

۱۶ سال است توفیق خدمت امام رضا(ع) را دارد. یکی از جذاب‌ترین بخش‌های خدمت، دوستی با سایر خدام و همکاران شیفت است. آدم‌هایی که وقتی وارد حرم می‌شوند همه مشکلات شان را پشت درهای حرم می‌گذارند و مشغول خدمت به زائرین امام رضا(ع) می‌شوند؛ به نحوی تمام همکاران شیفت شبیه یک خانواده هستند.

خیلی از بچه‌ها مشکلات هم را می‌دانند و از اتفاقات و سختی‌های روز خبردارند. یکی از اتفاقات خوبی که در طول شیفت می‌افتد